

CZESŁAW IBERSZER
ur. 1915; Kazimierz Dolny

STRESZCZENIE RELACJI MÓWIONEJ

Relacja dotyczy przedwojennego życia w Kazimierzu Dolnym, miasteczku artystów i rolników, dzieci i weteranów wojennych, Polaków i Żydów. Mimo takiego zróżnicowania, w relacji nie pojawiają się wspomnienia różnic, wręcz przeciwnie, autor opowiada głównie o tym, co łączyło mieszkańców, jak różne grupy społeczne współżyły na tym niewielkim obszarze renesansowego miasta.

Autor dużo miejsca poświęca opowieściom o swojej rodzinie, szczególnie ciepło wspomina matkę, z którą spędzał mnóstwo czasu, pomagał jej w pracy, lubił z nią przebywać. Serdecznie opowiada również o rodzeństwie, z relacji wynika, że łączyły ich silne więzy, a autor szczególnie związany był ze starszą siostrą Sabiną, która troszczyła się o braci i siostrę po śmierci matki, oraz z młodszym bratem Witoldem – mieli wspólne zainteresowania, takie jak rybołówstwo i ratownictwo.

Z okresu kazimierskiego interesujące są ponadto fragmenty poświęcone tamtejszym artystom, Bractwu św. Łukasza stworzonemu m.in. przez Antoniego Michalaka. Warto też zapoznać się z historią słynnych kazimierskich śliwek.

Intrygujące są wątki poruszające temat Żydów z Kazimierza, ich przedwojennej codzienności, losów wojennych i powojennych.

Czesław Iberszer prawie cały okres wojenny spędził w obozie w Sachsenhausen. Hitlerowcy wykorzystywali wiedzę i umiejętności wawelberczyka, absolwenta renomowanej szkoły, jednocześnie przyczyniając się do jego wyczerpania fizycznego. Ciekawe są wspomnienia z aresztowania i więzienia – zdarzenia, które miały miejsce na Zamku Lubelskim autor określa mianem „piekła Dantego”.

Mimo wielu dramatycznych przeżyć, Czesław Iberszer zachował pogodę ducha. Chętnie dzieli się wspomnieniami zarówno przykrymi, jak i radosnymi; z równym zaangażowaniem mówi o czasach współczesnych i życiu 92-lątka, jak o chwilach z dzieciństwa.

Data i miejsce nagrania	2007-10-19, Warszawa
Rozmawia/a	Tomasz Czajkowski
Autor streszczenia	Elżbieta Zasempa
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"